

Tesalonaika Tere 1

Poolnoj Tesalonaika yoŋoo Tere mutuya ano.

Jeŋ-as-a-asari

Room mindimindiri kantriwaa prowins qata Masedonia kawaa siti waŋa ii Tesalonaika. Poolnoj misin gawoŋ menj liliqoŋ Filipai siti mesaŋi Tesalonaika kaŋ gawoŋ mero tosianoŋ uugia meleengi kuma ojono uumeleŋ tuuŋ kolooro. Ii kolooroto, tuarenqeŋ iikanondeeq kolooro. Poolnoj Kraistwaa Buja qaa jeŋ asarij uugia kuuro iikanoo Griik ejemba Juuda yoŋowo toroqeŋ laligogiti, iyoŋoonoŋa mamaganoo uugia meleengi tuuŋ iikanoo somariro. Kawaajooŋ Juuda ejemba uugia mende meleema uugianoŋ boliro Pool gema qeŋ mugi. Gema qeŋ mugitiwaajoŋ bimooro kana moŋgama ojomesaoŋ Berea taonoŋ keno. Kanageŋ Korint sitinoŋ laligoro neŋata Timotinoŋ ala ilailaaya koloŋoŋ Tesalonaika sitiga kaŋ nomeŋ moma laarigit, iikawaa sunduya ijoro moro.

Poolnoj Tereya mutuya Tesalonaika anoti, ii Kraistwaa alauruta yoŋoo uugia naŋgoŋ momalaarigia menj kotiwiatiwaajoŋ ororo. Poŋ moma laarij uunoŋ jopagoŋ aŋkejuti, iikawaa bujuya momago yoŋoojoŋ Anutu mepeseeja. Ajo laaligo yoŋowo nomeŋ ama laligoroti, ii duduuwubotiaajoŋ ii papianoŋ ooja. Tesalonaika uumeleŋ tuuŋ batugianoŋ qaa tosaŋa kolooro jegiti, Poolnoj ii meleema jeŋ asarij ooja. Qaa tosia ii kokaeŋ: Kraistnoj eleema karo Siwe laaligonoŋ keuboŋati, iikanoo tosianoŋ uugia meleema koomunoŋ ejuti, iyoŋoojoŋ mono nomeŋ koloowaa? Kraistnoj naa kambanoo eleema kawaa? Qaa ii meleema kokaeŋ jeŋ kotoŋ ojono, “Oŋo Kraist mombo kawaatiwaajoŋ jejeromoŋromoŋ ama mamboma laligoŋ iikanoo mono gawoŋ awaa awaa ii jegeŋa nama pondaq menj laligowu.”

Buk kokawaa bakaya waŋa 6 ii kokaeŋ:

Qaa mutuya 1.1

Danĝiseŋ jeŋ aisoŋ mepeseeja 1.2–3.13

Nanamemeŋ dindiŋa ambutiwaajoŋ kuuŋ ojona 4.1-12

Kraistnoj kawaatiwaa qaaya kuma ojona 4.13–5.11

Qambajmambaj qaa tetegoya tosaŋa 5.12-22

Terewaa qaa kota waŋa 5.22-28

1 ^aPool, Sailas ano Timoti nononoj Tesalonaika uumeleej kanageso ojowo qaa ami j mobombaajoj tere koi oojoj.

Ojoo Ma j Anutu ano Poj Jiisas Kraist yorowo qokotaaj na jgi mono kalejmoriaj ojoni luae noj laligowu.

Momalaari qej gbilijutiwaajoj aisojoj.

²Nononoj suula j romongoj ojoma kuuya ojoojoj “Anutu keraqeeanjoj da jgisej!” jej mepeseejkejoj ano qamakooli gawo j mej iikanoj kamba j so qagia qamakejoj. ³Ojoo Jiisas Kraist jopagoj moma laarigi uu jopayan oj nemu j koma ojono gawo j koti j me jkeju ano Pojnananoj eleema kawaatiwaajoj jejeromojromoj ama kapara j koma mambomakeju. Nononoj ii kuuya Anutu Ma jnanaa jaase wa janoj saanoj romongojkejoj.

⁴Uumeleej alaurunana, Anutunoj jopagoj ojoma ojoojya jaa joi koka ej mewe eejgoj ojono ni, ii moj ojooj. ⁵Nononoj Jiisawaa Oligaa Bu jaya mej ojoo noj ka j batugianoj noma ej ama laligoni j, ojoo ii moju. Nononoj Bu jaa ii qaa toongadeej mende jenij mogito, Uj a Toroyanoj sololo oj nonono awasa jkaka nama esu jmu mu yawo uugia kuuj laligoni j. ⁶^bKaej laligoni j ojooj kojajili j somataa uutan oj laligo j Bu jaa qaa moma a jali j a jgoj konj i. Ii a jgoj konj i Uj a Toroyanoj korisoro ojono Poj ano nonoo silinana otaa j laligo j. Ii noma ej kolo oroti, nononoj ii saanoj moj ojooj. ⁷Kaej gemanananoj ka j laligo j Masedonia Akaia prowins woi kanoj Jiisas moma laari juti, kore bore yo jooj ojooj sili awaa qendeema ojoma keju.

⁸Ii koka ej: Ojoo Pombaanoj qaa moma a jali j a jgoj koma jej laligo j tosianoj ii a jgotoma j ka aja toro qe j seig i keno. Kema laligo j Masedonia ano Akaia prowins woi ii sokondabororo. Ii sokondabororo, iikayadeej qaago. Ojoo Anutu moma laari j gawo j megiti, iikawa a ojanoj mono goma j so kema ka j seiro mamagan oj uugia meleengi. Ii kilikalu qaago. Kawaajoj nono iikawa a qaa moj mende toro qe j jewo j.

⁹Nono ojoo noj kani j noma ej kolo oroti, iikawa a sunduya ii goma j tosa aja yo jonoj jej seig a jgotoma j ka aja momakejoj. Ojoo tando lopio j ano bej qolo jgoya ii gema uj uj Anutu ho jabo jano laaligo Toyaanoj eleema gawo j mej laligo j. ¹⁰Anutunoj Meria mej gbiliro koomunon ga wa aroti, ojoo iinoj Siwe gomanon ga kama a j asugiwaatiwaajoj mambomakeju. Anutuwaa iri jsojsoo janoj kanagej asuganoj asugiro Jiisasnoj mono kama a j jin jauj kanja jawo iikan oj metogo j nonombaa. Kia j.

^a 1.1 Apo 17.1   ^b 1.6 Apo 17.5-9

Poolnoj Tesalonaika sitinoj gawoј nomaеј mero?

2 ¹Oo uumeleej alaurunana, nono ojoonoj kaј gawoј meniji, iikanooj mende jaŋgoј qaonoto, hoja saanoj kolooro. Ojoaŋgio ii kaaŋgadeeŋ saanoj moju. ²Mende jaŋgoј qaonoto, wala Filipai sitinoj gawoј menij horoј ureeј ama nonoŋgi siimbobolo moniji, ii moju. Siimbobolo ii momago ojoonoj kaniј tosianoj tuarenjeј kotakota ama nonoŋgito, ii kilej Anutunoj awasaŋkaka nonono nama iwaanoj Oligaa Buŋa ii jeŋ asariј ojoma laligonij.

³Nonoo kanianana ii kokaеј: Uukuukuu qaanana ii aŋgomokoloj qaganoj mende jeŋkejoј. Anano jinjauј anij uunanananoj menjereŋgonaga, ii kaŋa mende jeŋkejoј. ⁴Kaanja qaagoto, Anutunoj Oligaa Buŋa jeŋ seiwojatiwaajoj niniima uunana gosiro sokono moma laariј nonoma Buŋaya nononoti, iikawaas so mono qaaya meŋ jeŋ asariјkejoј. Anutunoj uunana aŋgotete meŋ gosiŋkeja. Kawaajoј nononoj iwoi kuuya ii Anutuwaa jaanooj sokombonatiwaajoj amakejoј. Ii ejemba siingga otaawoŋjatiwaajoj qaago. ⁵Nononoj kambaj moŋgej ejemba kelebele qaanoj kele qeŋ ojombombaajoj mende kema kaniјi, ii moju. Nono dogonana esuuј moneј iwoi nonombutiwaajoj mondooj qaa siliaa siliaa mende jeniј. Anutunoj kanianana ii saanoj jeŋ naŋgowaа. ⁶Ojo me ejemba tosianoj qabuŋa nonombutiwaajoj mende kaparaŋ koma laligonij.

⁷Kraistwaa aposoluruta koloojoŋjatiwaajoj saanoj uugia kokaеј kuuwonaga, “Ojo mono naŋgoј nonoŋgi batugianoj uuwaas gawoј mewoјa.” Iikaеј jeniј sokonagato, nononoj ojoo batugianoj migigiј ojoma laligonij. Merabora nemungianoj aju ojoma kalaŋ koma ojomakeji, iikawaas so mono nononana meŋ kamaaŋ aoŋ bonjoј ama ojoma laligonij. ⁸Nononoj nemuŋmaj kaŋa mokokoliј ojoma laligonijatiwaajoj ama Anutuwaanoj Oligaa Buŋa ojoniј ano toroqeј ananaa laaligonana kaaŋgadeeŋ qeleema ojombombaajoj jojoriј laligonij. Ojonoj hoŋaga komunjua meraboraurunana koloogi.

⁹Oo uumeleej alaurunana, nono ojoojoj ama gawoј meŋ selenana qeŋ laligonij, mono ii romoŋgowu. Naŋgoј nonombutiwaal lombotanoj ojooноjga mombaa qaganoj ubabotiwaajoj gomantiїa asasaga nononanaa boronananoj gawoј meŋ Anutuwaanoj Oligaa Buŋa jeŋ asariј ojoma laligonij. Ii mono duduuwubo.

¹⁰Jiisas moma laarijuti, nononoj ojoo qaagia kuuya dindinagadeeŋ gosiј soraaya koposowaa qaanana qaa laligonij. Ojo ii iima moma naŋgoј jeŋ naŋgoutiwaas so kolooju. Anutunoj kaaŋgadeeŋ ii jeŋ naŋgoј daŋgunu kaaŋa nanja. ¹¹Amanoј iyanaa meraboraaŋa

^c 2.2 Apo 16.19-24; 17.1-9

bonjořbonjoř ama ojomakeji, iikawaa so nononoř ořo motomotořoř
ama ojoma laligoniř. Ii kaanjadeeř saanoř moju.¹² Nononoř uuwaa
nařgonanjoř qaa jeř uluňkoleř meř ojoma laligoniř. Anutunoř ořo
iyanjař bentotonoroř keuma asamararanoroř asariwutiwaajoř ojooño.
Kawaajoř nononoř uugia kuuj qaa kokaeř jeř asariř laligoniř,
“Nanamemeneřgia mono Anutuwaa jaanoř sokombaatiwa so soraaya soro
ama meř laligowu.”

¹³ Kawaajoř nononoř kaanjagadeeř suulař Anutu kokaembajoř
mepeseeňkejoř: Anutuwaa Buja qaa ojoniři, ii baloř ejemba ananaa
qaa kaanja mende buja qeř aogito, ojanoř Anutuwaa qaa jeta kaanja
moma ii ajanliř aنجgoř kongi. Ii moma laarigi iikanoroř mono meř gbiliř
ojono letomakeju. ^{14^d}Juuda ejemba Judia prowinsnoř uugia meleengi
Juuda tosianoř aنجgosisiri ama ojoniři siimbobolo mogi. Yojonoroř ii moma
kileř Kraist Jiisaswo qokotaři nama Anutuwaaanoř uumeleeř kanageso
koloogi. Uumeleeř alaurunana, ojoo batugianoř mono kaanjadeeř
kolooro: Ojoangiaa Griik ejembanoř Juuda yořoo tani kaanja ama ojoniři
ojonoř siimbobolo ororoř moma Anutuwaaanoř kanageso koloogi.

^{15^e} Juuda yořonoroř gejatootoo ejemba ujugi komugi Poř Jiisas
kaanjagadeeř qegi komuro nono sisiwerowero ama nonoma laligogi.
Yojonoroř Anutuwaa jaanoř mende sokoma ejemba kuuya kere ama
nonomakeju. ¹⁶ Nono waba kantri ojonoř uugia meleema letombutiwaajoř
Buja qaa jewombotiwaajoř ama aنجgoř koma kojanjoř nonomakeju. Kaeř
siňgisongoř suulař ama qeragogi qagianoř umakeja. Siňgisonhogia qeragogi
soya Anutuwaa jaanoř saa qero irijsionjosořa toroqeř aنجgoř komambaajoř
amamaař kambaj kokaamba qendeeno qagianoř udaboroja. Kiař.

Poolnoř Tesalonaika mombo kemambaajoř moro.

¹⁷Oo uumeleeř alaurunana, anana kambaj kokaamba kambaj toroga
deema laligořoř. Selenananoř deema laligojonto, uunanananoř somongoř
motořoř laligořoř. Kawaajoř ojoo jaasewařgia iibombaajoř mono
kaparař koma uuqeeřoř laligořoř. ¹⁸ Kawaajoř ojooñoř kawombaajoř
moma laligoniř. Pool niinoř indiř motoongoř qaagoto, indiřa woi
kamambaajoř batogoweto, Satanor somongoř nonono amamaaniř.
¹⁹ Ojo nononanaanoř ila wage soronana kaanja nanju. Pořnana Jiisasnoř
eleema karo iwaa jaasewařanoř keuma namboňati, iikanoroř iňiima
“Uuwaa gawoř eeňgereda mende meř laligoniř,” kaeř jewombaajoř
mojoř. Nononoř qaa ii ojo ano tosaanja yořoojoř ama afaaňgadadoř
jewombaajoř jejeromořromoř aنجoř. Kawaajoř ojoojoř ama honořa
qaa aisoř selenana meř umakejoř. ²⁰ Nononoř ojoojoř ama qabuňa
mokolooniř korisoro ama nonomakeju. Kiař.

^d 2.14 Apo 17.5   ^e 2.15 Apo 9.23, 29; 13.45, 50; 14.2, 5, 19; 17.5, 13; 18.12

Timoti wasiri Tesalonaika keno.

3 ¹Oño nomaej ama laligojuti, ii mobombaa motoqoto somata moma bimbimgoj toroqej eej laligowombaajoj amamaanij. Kawaajoj noronarodeej Atens sitinoj laligowotiwa qaa somongoj ²alanara Timoti wasiri ojoonoj karo. Iinoj Anutuwaa gawoj mej norowo Kraistwaa Oligaa Buja jej seiŋkeja. Iinoj uu naŋgonaŋgo qaa ojoma momalaarigia mej kotiwaatiwaajoj karo. ³Anutunoj areŋnana jej tegoro tosianoj qotogoj ojomakeju, ii ojoango saanoj moju. Ojoononga moŋnoj konjiliŋ uutanoj konjbara ama looriwabotiwaajoj jeniŋ karo.

⁴Nononoj Tesalonaika ojowo laligoj kambaj iikanooj ojoojoj walawala qaa kokaej jeniŋ, “Pombaa uusiija tej konij ejembanoj sisiwerowero ama nonoŋgi konjiliŋ mokolooworja.” Kaej jeniŋ iikawaa so ojanoj kolooroti, ii saanoj moju. ⁵Kaej kolooro aŋgobato Toyanoj inijoŋgoro loorij kamaagi gawonanaa ojanoj kamaan jaŋgoj qaombabo. Kawaajoj nomaej mombaajoj laligojuti, ii mobombaaajoj motoqoto somata anij bimooro mombo eej laligomambaajoj amamaan Timoti wasiwe qisiŋ momambaajoj karo. Kiaŋ.

Timotinoj sundugia ano moniŋ qeangoro.

⁶«Motoqoto moma laligoninto, Timotinoj kema ojomesaoj eleema kaŋ buŋagia awaa mej kaŋ kokaej ninijoro: Oño Poŋ saanoj moma laariŋ uujopagoj aŋkejeu ano kambaj so nonoojoj romongogi awaa koloŋkeja. Nononoj iŋibombaa siij moniŋ ojonoj kaŋagadeej nono niniibombaajoj kaparaŋ komakeju.

⁷Oo uumeleej alaurunana, nononoj sisiwerowero koŋjiliŋ kania kania moniŋ kambaj iikanooj kaŋ moma laarijutiwa sunduya awaa ninijoro moniŋ qaa iikanooj mono ojanoj uluŋkolej mej nonono. Kawaajoj kambaj kokaamba ojoojoj ama afaangoj luaeŋoŋ awaagadeej laligojoj. ⁸Oño Pombo qokotaaj boŋ qeq nambutiwaajoj nononoj mono ojanoj kotiŋ laligojoj. ⁹Ojoojoj ama Anutuwaa jaasewaŋanoj honoŋa qaa aisoŋkejoŋi, korisoro kuuya iikawaajoj mono nomaej Anutu mepeseen daŋgisen jeniŋ sokonaga?

¹⁰Nononoj asasaga gomantiija uunana mej kululuŋ kaparaŋ koma kokaej qama kooliŋkejoj, ‘Anutu, mono ilaaŋ nonona Tesalonaika kema jaasewaŋgia iima mondoriŋ momalaarigiaa iwoiwaajoj amamaajuti, ii ojomboŋa. Qaa ii ojanoj.’

¹¹Kaej qama kooliniŋ Anutu Maŋnana aja ano Poŋnana Jiisas yoronoj mono kana meleuŋ nononi saanoj ojooŋoŋ kawoŋa. ¹²Toroqej kokaej qama kooliŋkejoj, ‘Nono honombonoŋa qaa uujopagoj ojomakejoŋi, Poŋ

^f 3.1 Apo 17.15   ^g 3.6 Apo 18.5

giinoj mono uujopaga toroqeñ ojona batugianoj seiro aنجia qendeema aοj ejemba kuuya kaanjaadeej qendeema ojomakebu. ¹³Poj, giinoj mono uugia meñ kotiňkeba. Pojnana Jiisas giinoj kanageñ kanagesoga soraaya kuuya yoñowo mombo kawagati, kambaj iikanoj Tesalonaika yoñonoj soraaya koposowaa qaagia qaa Mañnana Anutuwaa jaanoj nambu.' Kaej qama kooliňkejon.

Nanamemeñ solaña uujopayawo ii sokombaa.

4 ¹Uumeleeñ alaurunana, qaa moj ii kokaej: Nanamemeñgia Anutuwaa jaanoj aŋgi sokombaatiwaa kania kuma ojoniñ ii koma gbilij otaanjejuto, ii toroqeñ mamaga amakebutiwaajon uugia kuujor. Nononoj qambaňmambaj qaa iikaej Poj Jiisaswaa qatanooj ojoniñ. ²Nononoj Poj Jiisaswaa ku-usuŋ qaganooj nama jojopaŋ qaaya jeñ kotoj ojoniñ, ojoniñ qaa kota motomotooŋ ii modaboroju.

³Anutunoj ojoojoj uusiija kokaej moja: Ojо mono serowiliŋ gema qeñ soraaya tak-kootoya koloŋ laligowu. ⁴Anutuwaanoj kana dindiña ii mono kokaej moma kotowu: Uu selegiaa siingga kombombařa galej koma soraaya (laligoj ojooŋgia embagia aja aja meñ) laligogi akadamuyawo koloowaa. ⁵Uumeleembaa gadokopa yoñonoj Anutuwaa kania mende moma kotoj uugianooj gere jero emba laj meňkeju. Iikawaas so mono mende ama laligowu.

⁶Kaej qaagoto, emba loyanooj moňgej keno moňnoj oloj kař emba mende seigowa. Moňnoj bologa kařa ano uugaranooj koboowaboo. Wala qambaňmambaj qaa ii jeñ galej meñ ojoniñ, iikawaas so moňnoj emba meñ boliro Pojnoj siŋgisongoya kuuyaa ironja meleema mubaa. ⁷Anutunoj anana qewoloj laligowombaajoj qaagoto, laaligo soraaya laligowombaajoj nonoono. ⁸Kawaajoj moňnoj jojopaŋ qaa ii mesaowaati, iinoj baloŋ ejembaga qaagoto, mono Anutu gema qewaa. Anutu Uŋaya Toroya ojomakeji, ii mono gema gewubo.

⁹Batugianoj jopagoj aοjkejuti, iikawaas kania Anutunoj kuma ojono ojooŋgio modaboroŋ laligoju. Kawaajoj nononoj uunoj jopagoj aowombaas qaaya mombo ooj ojombombaajoj mende amamaajoj. ¹⁰Oo uumeleeñ alaurunana, ojо Masedonia prowins uutanooj uumeleeñ alaurunana kuuya uunoj jopagoj ojoma laligojuto, ii mono toroqeñ mamaga ama laligowutiwaajon uugia kuujon. ¹¹Mono osoňosoj laligoj ojooŋgiaa laaligo naŋgonaaŋgogia galej koma borogianooj gawoŋ meñ laligowu. Kaej ama akadamugiawo koloowombaajoj mono kaparaŋ koma nambu. Wala kaej jeñ kotoj ojoniñ iikawaas so mono ama meñ laligowu.

¹²Kaej aŋgi uugia mende meleema seleenjeñ nanjuti, iyoñonoj nanamemeñgia solaña iima yagoj goda qeñ ojoma laligowu. Injarere laj laligoj nene iwoiwaa welema mombaa qanoj mende laligowu. Kiaŋ.

Pombaa kaka kambaŋanoŋ kokaen̄ koloowaa:

¹³Oo uumeleeŋ alaurunana! “Tosianoŋ uugia meleema komugita roŋnoŋ ejuti, iyoŋooŋ nomaeŋ koloonaga?” Oŋo qaa kaeŋ jeŋ iikawaajoŋ poumapou laligowubo. Ejemba uugia mende meleema jejeromoŋromongia qaa laligojuti, iyoŋonoŋ koomuya yoŋooŋ ama wosobiri laligojuto, oŋonoŋ ii kaanja wosobiri laligowubotiwaajoŋ qaa kokaen̄ jewoŋa: ¹⁴Jiisasoŋ komuŋ waaroti, nono qaa ii moma laariŋ kokaen̄ jeŋoŋ: Anutunoŋ Jiisas meŋ gbiliro. Kawaajoŋ ejemba iwo komuŋ gorooŋ qegiti, Anutunoŋ mono ii kaŋagadeeŋ meŋ gbilirŋ oŋoma Jiisaswo motooŋ uŋuano asuganoŋ asugiŋ waabuya. Qaa leeya moma laarijon̄ eeŋ, leeya moŋ ii kaŋagadeeŋ moma laarin̄ sokombaa.

¹⁵^hPoŋnoŋ qaa kuma nononoti, nononoŋ iwaŋ jo meŋ oŋo kokaen̄ inijojoŋ: Tisia mende komuŋ toroqeŋ sele busuwo laligonij Poŋnoŋ eleema kawaati, anana kambaj iikanooŋ wala mende uboŋa. Anana ejemba koomuya mende uŋuugoŋoŋa. Qaago. ¹⁶Iikawaa areŋa ii kokaen̄: Anutunoŋ romoŋa qaita moŋ uuro otoŋa kolooro Siwe gajoba waŋanoŋ jeŋkooto qo qaro ejembanooŋ otoŋa mogi Poŋ ajo Siwenooŋga kamaawaa. Kraistnoŋ kamaaro ii moma laariŋ muŋ komugiti, iyoŋonoŋ mono wala koomunooŋga waabuya.

¹⁷Yoŋonoŋ wala waagigo anana mende komuŋ jaawo laligowoŋati, Anutunoŋ mono nunuano kanakeewaŋ uboŋa. Waabuyati, iyoŋowo ororoŋ koosunoŋ uma Pombo aitoŋgoŋ iwo Siwe gomanooŋ kambaŋa qaa laligowoŋa. ¹⁸Kawaajoŋ qaa kaanja jeŋ iikanooŋ mono uugia naŋgoŋ aoiŋ laligowu. Kiaŋ.

Poŋnoŋ kawaatiwaajoŋ mono jojorij laligowu!

5 ¹Oo uumeleeŋ alaurunana, Kraistnoŋ eleema kawaato, naa gbaninoŋ ano naa kambanooŋ asugiwaati, nono iikawaa qaaya oŋoŋ gombombaajoŋ mende amamaajoŋ. ²ⁱOŋoŋgio mono qaa ii kokaen̄ moma komuŋ: Yoŋgoro memenoŋ gomantiijanooŋ oloŋ koumakeji, Pombaa kaka kambaŋanoŋ mono iikawaa so alanzaŋ kaj kuuwaa.

³Ejembanooŋ kokaen̄ jewuya, “Kete kambaj kokaamba luaeŋoŋ siiseweweya qaa laligojoŋ.” Kaeŋ jegi iikanondeeŋ kondemondeenoŋ asugiŋ qagianoŋ ubaa. Embanooŋ merabora memambaa masuya qero momakeji, mono iikawaa so kolooro misiŋgoŋ kembombaajoŋ amamaawuya. ⁴Yoŋonoŋ amamaawuyato, uumeleeŋ alaurunana, oŋonoŋ paŋgamaŋ uutanooŋ kematoukantou mende laligojutiwaajoŋ ama kambaj iikanooŋ mono utuŋ saŋgoŋ yoŋgoro meme kaanja oŋoo qagianoŋ umambaajoŋ amamaawaa. ⁵Kuuya oŋonoŋ mono asasagaa ejembaya

^h 4.15-17 1 Kor 15.51-52   ⁱ 5.2 Mat 24.43; Luuk 12.39; 2 Piito 3.10

koloju ano iwoi kuuya asuganoj ambombaa siija momakeju. Anana paŋgamambaa ejemba mende kolojoj ano umuŋkoŋkoŋaa iwoiya togoj sisia meŋkejoj.

⁶Kawaajoj tosaaja ii kaaŋa uunanananoj mono gaoj ewabo. Kaeŋ qaagoto, mono anana galeŋ koma aoj uugbilgbili laligowoŋa. ⁷Gaoj ejuti, iyoŋonoj gomantiijanooj gaoj eŋkeju. Ejemba apu kotiga negi eŋkaloloj meŋ oŋomakeji, iyoŋonoj mono paŋgamaŋ uutanoj kaeŋ ama laligoju.

⁸Paŋgamaŋ uutanoj kaeŋ amakejuto, asasaga ejemba anana mono galeŋ koma aoiŋkeboja. Waajambaranana mono opo maleku kaaŋa kokaŋ mouma namboŋa: Anana momalaari ano uuŋopa koma gbiliŋ iikaŋa kanoj totonananoj reeŋ maleku koosij (reeŋ^k kaaŋa besaaŋ) sopa somoŋgoj aoj namboŋa ano Siwe gomanooj ubombaajooj mamboma jejeromoŋromoŋ ama iikaŋa kanoj waŋnana aeŋ waŋkou kaaŋa esuaŋ turuwoŋa.

⁹Anutunoj nono kamaaj nunuro iriŋsoŋsooŋ mobombaajooj mende jeŋ tegoroto, Pojnana Jiislas Kraistnoj meŋ letoma nonono oyaŋboyaŋ buŋa qeŋ aowombaajooj jeŋ tegoro laligojoj. ¹⁰Jiisasoŋ ananaajooj ama komurotiwaajooj laaligonana balonooj laligoworati me komuŋ gorooj qeŋ eworjati, ii mono Jiisaswo kotiiŋ laligowoŋa. ¹¹Kawaajoj uu naŋgonanooj meŋ mindiŋgoj aoj kotikotii mokoloŋ mondoriŋkejuti, ii mono toroqeŋ meŋ laligowu. Kiaŋ.

Qambajmambaj ano gejanono qaa konoga

¹²Uumeleeŋ alaurunana, nononoj kokaeŋ jeŋ kotoŋ oŋonjoj: Ejembanooj togia Pombo qokotaaj nama batugianoj gawooj meŋ qambajmambaj oŋomakejuti, ii mono goda qeŋ oŋoma laligowu. ¹³Goda qeŋ oŋoma gawoŋgia meŋkejutiwaajooj mono yoŋoojooj mogi uro pondaj jopagoj oŋoma waegia meŋ laligowu. Kanageso batugianoj mono luae qeŋ aoj laligowu.

¹⁴Uumeleeŋ alaurunana, nononoj uukuukuu qaa tosaaja kokaŋeŋ oŋonjoj: Tosianooj iyanjiaa jaajaa injarere laŋ laligojuti, ii mono jeŋ oŋoma galeŋ meme qaa oŋombu. Ejemba ziriŋziriŋa mono uu naŋgonanooj qaa injilogi kotiiŋ awasaŋkaka koloowu. Ejemba uuŋia looriro laligojuti, ii mono kalaŋ koma oŋombu. Uugere mende ambuto, ejemba kuuya mono uubonjoj qaganooj ama oŋombu. ¹⁵Jena jewe, nuna guwe me ana ambe ii moŋnoj mende amba. Soŋgo ii

^j 5.8 Ais 59.17; Ef 6.13-17   ^k 5.8 Omejiilaŋ yoŋonoj sololoŋ nonombutiwaajooj iwoi bologa bologa ii wasa kisare kaaŋa nonoojooj motoŋ giliŋkejuto, iikawaa jeta ii saanoŋ Jiislas moma laariŋ uukaleŋ qendeema aoj nama leelee reeŋ kaaŋa kojaŋgiŋ aoj kokojinjiŋ komakeboŋa.

waleembubotiaajon mono galen mej aoj laligowu. Kambaj so iwoi awaa awaa ii kaparaq koma aنجia jopagoj aoj ejemba tosaaja kuuya ii kaanjadeej jopagoj ojoma laligowu.

¹⁶Mono kambaja kambaja korisoro ama laligowu! ¹⁷Mono Anutu suulaq qama koolij muj laligowu! ¹⁸Kaaq me kaaq koloowaati, iikanoj mono Anutu mepeseeq laligowu! Kraist Jiisaswo qokotaan nanjuti, Anutunoj ojoojoj uusiija iikaq momakeja.

¹⁹Uŋa Toroyaa bolaja mono mende qowogowu. ²⁰Anutuwaanoj gejatootoo qaa jeŋkejuti, iikawaa jejewilia mono mende ambu. ²¹Qaa kuuya mono gosiŋ batogowu. Batogoj iigi qaa awaa koloowaati, ii mono aŋaliŋ aŋgoj koma laligowu. ²²Qaa ano nanamemej bologa kania kania ii mono gema qeq laligowu.

²³Niinoj ojoojoj kokaej qama koolinkejej, ‘Luaewaa bej Anutu, gii geenjo mono kuuya tak kotoj ojona soraaya kolooj laligowu. Giinoj mono uugia, kokoosugia ano sele busugia ii kuuya sopa somorŋoŋ ojona koposowaa qaagia qaa kolooj laligowu. Kaej kambaj so laligogi Poŋnana Jiisas Kraistnoj eleema kaj iikaanja mokoloj ojombaa. Qaa ii ojanoj.’ ²⁴Ojooŋji, iinoj qaaya pondaj otaaŋkeja. Kawaajoj mono qamakooli iikawaa so ama ojondaborowaa.

²⁵Uumeleej alaurunana, ojo mono nonoojoj ama Anutu qama koolij laligowu.

²⁶Uumeleej alaurunana kuuya batugianoj mono aŋgoj aoj qaqtatetegia mej laligowu.

²⁷Niinoj Pombaa qatanooj jej kotoj ojoma jojopaq qaanoj somorŋoŋ kokaej oojej: Tere koi mono uumeleej alaurunana kuuya yoŋoojoj aŋgi keno weeŋgoj oŋoŋgi mobu.

²⁸Poŋnana Jiisas Kraistwaa kaleŋmoriaŋanoj mono ojowo ewa. Kiaq.